Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM2027 at fremsætte forslag til ændring af gældende lovgivning med henblik på at styrke bygdebestyrelsernes kompetencer og reelle indflydelse på lokale beslutninger, herunder vedrørende arealdisponering og lokal planlægning, prioritering af afgrænsede midler til lokale formål samt styrket hørings- og indstillingsret.
(Medlem af Inatsisartut Jens NapãtôK', Naleraq)

Svarnotat
(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked, Familier og Indenrigsanliggender)

1. behandling

På Naalakkersuisuts vegne vil jeg takke medlem af Inatsisartut Jens NapãtôK', Naleraq, for beslutningsforslaget.

Naalakkersuisut støtter forslagets formål om at styrke bygdebestyrelsernes kompetencer og indflydelse på lokale beslutninger.

Bygdebestyrelserne spiller en vigtig rolle i det lokale demokrati og i varetagelsen af bygdernes interesser.

Bygdebestyrelsernes kompetencer er reguleret i Inatsisartutlov nr. 29 af 17. november 2017 om den kommunale styrelse. Efter § 41, stk. 3, varetager bygdebestyrelserne bygdernes anliggender efter delegation fra kommunalbestyrelsen. Efter § 43 har bygdebestyrelserne indstillingsret, mens § 44, stk. 2, fastsætter rammerne for anvendelsen af dispositionsbeløb til lokale formål.

Arealdisponering og lokal planlægning er særskilt reguleret i Selvstyrets lovbekendtgørelse nr. 4 af 25. januar 2024 af Inatsisartutlov om planlægning og arealanvendelse. Efter §§ 14 og 21 har kommunalbestyrelsen ansvaret for kommuneplanlægningen og fastsættelsen af bestemmelser for arealtildeling, mens § 21 a regulerer kommunalbestyrelsens mulighed for at tilvejebringe lokalplaner.

De gældende bestemmelser giver ikke udtrykkeligt bygdebestyrelserne selvstændig beslutningskompetence inden for arealdisponering og lokal planlægning.

En eventuel udvidelse af bygdebestyrelsernes kompetencer på disse områder forudsætter derfor en nærmere undersøgelse af gældende lovgivning, mulighederne for delegation og kompetencefordelingen mellem Naalakkersuisut, kommunalbestyrelserne og bygdebestyrelserne.

Det er samtidig væsentligt at tage højde for bygdernes forskellige geografiske, befolkningsmæssige og administrative forudsætninger. En udvidelse af kompetencerne kan derfor få forskellige retlige, økonomiske og administrative konsekvenser fra bygd til bygd.

Naalakkersuisut finder det på den baggrund nødvendigt at undersøge mulighederne og konsekvenserne med inddragelse af kommunerne og bygdebestyrelserne, inden der tages stilling til konkrete lovændringer.

Forslagsstilleren har anslået udgifterne til lovforberedelsen til 250.000 kr. De samlede konsekvenser af eventuelle lovændringer er endnu ikke opgjort.

For at sikre tilstrækkelig tid til undersøgelser og inddragelse af de berørte parter foreslår Naalakkersuisut, at fristen ændres fra FM2027 til FM2028.

Med disse ord fremsætter Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

"Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge mulighederne for at styrke bygdebestyrelsernes kompetencer og reelle indflydelse på lokale beslutninger, herunder gennem en vurdering af gældende lovgivning, kompetencefordelingen mellem Naalakkersuisut, kommunalbestyrelserne og bygdebestyrelserne samt de retlige, økonomiske og administrative konsekvenser af eventuelle ændringer, under hensyntagen til bygdernes forskellige lokale forhold og forudsætninger, og at fremlægge undersøgelsens resultater for Inatsisartut senest FM2028."